

В. Методика викладання

ДИПЛОМНІ РОБОТИ НА ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

доц. Лобода В.Б., доц. Салтикова А.І.

“ В умовах розбудови системи освіти в Україні, відродження і зміцнення інтелектуального потенціалу нації, інтегрування у світову систему освіти у теорії і практиці вузівської освіти постають проблеми розробки нових методичних підходів організації навчання, які мають за мету підвищення пізнавальної і творчої активності студентів, розвитку здібностей самостійно здобувати знання і ефективно використовувати їх на праці.

В теорії і практиці навчання при підготовці вчителів фізики існує певний досвід, що базується як на традиційних підходах так і на сучасних технологіях навчання.

Традиційною формою державної атестації випускників педагогічних ВНЗ є державні екзамени.

На фізико-математичному факультеті СумДПУ ім. А.С.Макаренка, всі спеціальності подвійні (учитель фізики та математики), а тому за традиційною формою випускники повинні складати три державні екзамени – з фізики, математики та теорії і практики навчання та виховання.

Така форма атестації має ряд позитивних моментів (систематизація набутих знань, формування цілісного уявлення про даний предмет та інше). Проте більш глибокий аналіз показує, що в основі таких підходів лежить стара методологія з традиційною схемою засвоєння через запам'ятовування і вербальне відтворення. При цьому в більшості випадків діяльність суб'єкта навчання зводиться до простого механічного запам'ятовування величезної кількості інформаційного матеріалу. Це не дозволяє в повній мірі реалізувати як творчі можливості випускника, так і

можливості сучасних комп'ютерних інформаційних систем і не викликає особливої зацікавленості студентів.

В останні роки навчальними планами наших спеціальностей, на завершальному етапі підготовки за освітньо-кваліфікаційним рівнем „спеціаліст”, студент має право або скласти державні екзамени, або захистити дипломну роботу. В наш час усе більше студентів обирає останнє.

Виконання дипломної роботи дає можливість більш глибоко вивчити певну науково-практичну проблему, навчитися працювати зі спеціальною літературою, оволодіти методиками експериментів, розвинути навички самостійного пошуку за допомогою сучасних інформаційних систем.

Тематика дипломних робіт формується випускаючими кафедрами в межах загальної наукової проблематики, яка розробляється викладачами згідно планів науково-дослідної роботи цих кафедр. Теми дипломних робіт обговорюються на засіданнях кафедр та затверджуються радою факультету на початку останнього навчального року.

На жаль, в діючих навчальних планах педагогічних спеціальностей не передбачено окремо виділеного часу на виконання дипломної роботи. Тому дипломна робота виконується випускником протягом всього останнього року навчання за індивідуальним планом, який погоджується з науковим керівником.

Індивідуальний план передбачає такі етапи виконання дипломної роботи:

- I етап – збір фактичного матеріалу, робота з літературними джерелами за темою дослідження;
- II етап – вивчення методик експериментів;
- III – накопичення і обробка результатів;
- IV – написання тексту роботи;
- V – захист робіт на засідання ДЕК.

Експериментальна дипломна робота складається з вступу, в якому обґрунтовується актуальність теми, мета та завдання досліджень, обов'язковими є висновки, а також список використаної літератури.

• • Дипломна робота, яка являє собою літературний огляд, складається з вступу, основної частини, що розбивається на декілька глав, висновків та списку використаної літератури. Посилання на використані в дипломній роботі джерела оформляється згідно з діючими вимогами до наукових робіт, які розроблені ВАК України.

Протягом виконання дипломної роботи студент регулярно звітується на семінарах, які організовує відповідальна кафедра. Як правило таких семінарів три. Обов'язковим є виступ на підсумковій науковій конференції, яка розглядається як апробація дипломної роботи. За результатами семінарів кафедра приймає рішення про можливість допуску до захисту на засіданні ДЕК та призначає рецензента роботи. На день захисту студент повинен представити примірник дипломної роботи, а також відгук наукового керівника і рецензію.

Дипломна робота оцінюється ДЕК з урахуванням актуальності теми, якості змісту та оформлення роботи, грамотність та логічності викладених матеріалів та обґрунтованості відповідей на запитання.

Після захисту дипломна робота здається до бібліотеки університету, де і зберігається.

Як показує більш ніж десятилітній досвід, форма державної атестації у вигляді захисту дипломних робіт стає з кожним роком все більш популярною.